

Geachte Gemeenteraadsleden,

Gedreven door a. het schrijven van ontwikkelaar aan u d.d. 22 februari 2021, b. (schriftelijke) beantwoording technische vragen d.d. 19 februari 2021 & 9 maart 2021 voor en (verbale) informatie verstrekking door verantwoordelijke wethouder Ad van den Oever gedurende zowel de oordeelsvormende raadsvergadering d.d. 23 februari 2021 & 1 maart 2021 als de besluitvormende raadsvergadering d.d. 16 maart 2021 en c. de opvolging van de gemeente op een WOB-Verzoek d.d. 4 februari 2021 wil ik u het volgende met u delen:

1. In tegenstelling tot het door de verantwoordelijke wethouder gestelde, heeft de Raad om 27 februari 2018 helemaal niet gekozen voor de minimale vorm van Samenspraak; Daarnaast mag het College indien nodig altijd kiezen voor een "hogere" vorm van Samenspraak;

Tevens wil ik u wijzen op de aandachtspunten voor participatie per vorm en rol alsmede voorwaarden voor succesvolle samenspraak in de Kadernota Samenspraak uit september 2017 (paragraaf 1.4);

Zie hieronder voor extra informatie;

2. Er hebben op 6 december 2018 twee keukentafelgesprekken plaatsgevonden; Op 14 september 2020 heeft er een gesprek plaats gevonden met initiatiefnemer & ontwikkelaar; Op 29 maart 2021 heeft er een gesprek plaats gevonden met ontwikkelaar;

Ter verduidelijking:

- o Bij deze vier gesprekken was de gemeente niet aanwezig;

3. De reikwijdte van het tot na de besluitvormende raadsvergadering verdaagde WOB-Verzoek is zonder overleg beperkt tot 26 september 2017;

Voorlopige bevindingen uit dit 2de WOB-Verzoek:

- o Op 26 september 2017 heeft de Raad besloten de Muziekschool te behouden en heeft het College een intentieovereenkomst gesloten met initiatiefnemer en/of ontwikkelaar;
- o Het stedenbouwkundige plan is op 7 februari 2018 getoetst door de gemeente;
- o Het College heeft haar standpunt op 17 juli 2018 bepaald;

4. Het door u met ongewijzigde notitie van beantwoording "vele" zienswijzen d.d. 2 februari 2021 op 16 maart 2021 door de Raad vastgestelde bestemmingsplan zal van 30 april 2021 tot 10 juni 2021 ter inzage liggen;

Ter informatie:

- o Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 14 augustus 2020 tot en met 24 september 2020;

Met vriendelijke groet,

Joep Roijers, namens Werkgroep BosseTorenVanDeBaan & Burgerinitiatief Autoluwe Stedelijke As Begijnstraat 40

5503 XX Veldhoven

<https://gemeenteraad.veldhoven.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad-Besluitvormend/2018/27-februari/19:30>

Agendapunt 17

De rollen van de gemeente kunnen gedurende het traject veranderen; er is geen harde scheidslijn. Daarnaast zijn er verschillende vormen van participatie:

Vorm participatie	Omschrijving en rol betrokkene
1. Informeren	De initiatiefnemer informeert betrokkenen over de plannen. Zij maken geen gebruik van de mogelijkheid om betrokkenen een inbreng te geven in de ontwikkeling. Rol betrokkenen: toehoorder
2. Raadplegen	De initiatiefnemer bepaalt, maar ziet betrokkenen als gesprekspartners bij de ontwikkeling. De initiatiefnemer overweegt de resultaten hiervan, maar hoeft zich niet per definitie te verbinden aan de resultaten die uit de gesprekken met betrokkenen voortkomen. Rol betrokkenen: geconsulteerde
3. Adviseren	De initiatiefnemer bepaalt, maar geeft betrokkene gelegenheid om problemen aan te dragen en oplossingen te formuleren. De initiatiefnemer verbindt zich in principe aan de resultaten, maar kan hiervan (beargumenteerd) afwijken. Rol betrokkenen: adviseur
4. Coproduceren	Initiatiefnemer en betrokkene komen gezamenlijk een agenda overeen, waarna samen naar oplossingen gezocht wordt. De initiatiefnemer verbindt zich aan deze oplossingen met betrekking tot de uiteindelijke besluitvorming. Rol betrokkenen: samenwerkingspartner
5. (Mee)beslissen	De initiatiefnemer laat de ontwikkeling van en de besluitvorming over aan de betrokkenen. De initiatiefnemer vervult hierbij een adviserende rol en neemt de resultaten over, na toetsing aan vooraf gestelde randvoorwaarden. Rol betrokkenen: medebesliser
6. Zelfbeheer	Groepen nemen zelf het initiatief om in eigen beheer voorzieningen tot stand te brengen en te onderhouden. Politiek en bestuur zijn hier niet bij betrokken. Rol betrokkenen: autonome beslisser

Keuze

Participatie is maatwerk! De rol van de gemeente in het participatieproces is afhankelijk van het initiatief. Er is wel een voorkeursrol. Het minimale niveau van participatie en de voorkeursrol van de gemeente:

Omgevingsvisie

Minimaal niveau: adviseren

Voorkeursrol gemeente: regisseren

Omgevingsplan

Minimaal niveau: raadplegen

Voorkeursrol gemeente: stimuleren, maar sterk afhankelijk van initiatief (bij eigen initiatief gemeente: regisseren)

Omgevingsvergunning

Minimaal niveau: raadplegen

Voorkeursrol gemeente: afhankelijk van de grootte van het plan loslaten of stimuleren (bij eigen initiatief gemeente: regisseren)

3.3 Participatie

De Omgevingswet schrijft voor dat verantwoord moet worden hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden betrokken worden. Dit geldt voor de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. Drie instrumenten die verschillend zijn. Een omgevingsvisie is vrij abstract terwijl een omgevingsvergunning heel concreet is. De gemeente bepaalt de vorm van de participatie en haar rol daarbij.

Participatie: minimum niveau en voorkeursrol gemeente

Toelichting

Nu participatie verplicht gesteld is, is het belangrijk om belanghebbenden vooruitlopend op besluitvorming te betrekken. We geven aan initiatiefnemers minimale vereisten mee. Dit om willekeur te voorkomen en te borgen dat de participatie ook daadwerkelijk meerwaarde heeft.

Bij verschillende ontwikkelingen/initiatieven kunnen wij als gemeente een andere rol innemen ten aanzien van het participatieproces. Het gaat hierbij om de volgende rollen:

Rol	Omschrijving	Voordelen	Aandachtspunten
1. Loslaten	De gemeente heeft geen rol in het participatietraject. De initiatiefnemer geeft het traject zelf vorm en voert het participatietraject geheel zelf uit.	<ul style="list-style-type: none">• geen ambtelijke kosten• past in de lijn van de terugtrekkende overheid en het 'overlaten' aan de samenleving	<ul style="list-style-type: none">• ontwikkelingen zonder invloed op de omgeving komen vrijwel niet voor• kans groot dat participatie niet op juiste wijze / zorgvuldig wordt uitgevoerd• processen kunnen langer duren: geen draagvlak
2. Stimuleren	De gemeente laat de uitvoering hiervan bij de initiatiefnemer. Deze wordt door de gemeente op weg geholpen met een voorbeeld en formats. De gemeente heeft zelf geen actieve rol.	<ul style="list-style-type: none">• past in de lijn van de terugtrekkende overheid en het 'overlaten' aan de samenleving• minder ambtelijke kosten	<ul style="list-style-type: none">• kans groot dat participatie niet op juiste wijze / zorgvuldig wordt uitgevoerd• processen kunnen langer duren: geen draagvlak
3. Faciliteren	De gemeente heeft een adviserende rol richting de initiatiefnemer en borgt dat de participatie op een goede manier plaatsvindt. De gemeente stelt randvoorwaarden en eisen.	<ul style="list-style-type: none">• de kans is groter dat participatie op een juiste wijze wordt uitgevoerd. Dit vergroot de kans op draagvlak en daarmee kortere procedures	<ul style="list-style-type: none">• hoge ambtelijke kosten
4. Regisseren	De gemeente neemt het participatietraject volledig op zich.	<ul style="list-style-type: none">• gemeente houdt volledig regie• de kans is groter dat participatie op een juiste wijze wordt uitgevoerd. Dit vergroot de kans op draagvlak en daarmee kortere procedures	<ul style="list-style-type: none">• hoge ambtelijke kosten• niet in lijn met de huidige tendens van de terugtrekkende overheid• bij particuliere initiatieven verschuift het eigenaarschap van de samenleving naar de overheid

Kadernota

Samenspraak

Vertrouwen, verbinden en loslaten

1.4. Voorwaarden voor succesvolle samenspraak

Om samenspraak tot een succes te maken, moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan. Op basis hiervan wordt beoordeeld of samenspraak haalbaar is en zo ja, hoe het interactieve proces dan wordt ingericht. De afspraken tussen de betrokken partijen worden vastgelegd met behulp van de procesleidraad Samenspraak. Het opstellen van deze procesleidraad is een uitwerking van deze kadernota.

1. Vertrouwen

Er is sprake van een constructieve relatie en vertrouwen tussen de deelnemende partijen. Partijen hebben belang bij een gezamenlijke aanpak en hebben de bereidheid om te investeren in een goede relatie. Participatie van partijen die geen meerwaarde verwachten van het proces, zal haast onvermijdelijk leiden tot obstructie. Vertrouwen vormt het kernbegrip als we willen bouwen op betrokkenheid.

2. Verbinden

Van belang is om werk te maken van binding, er voor zorgen dat mensen meedoen en mee kunnen bewegen in de complexe en snel veranderende samenleving en snel wisselende omstandigheden.

3. Loslaten

In het woord 'loslaten' zit vooral onbehagen, ongenoegen met een hiërarchische bureaucratische orde die de energie van mensen en initiatieven doodslaat. De vraag naar 'loslaten' verwoordt kritiek op het feit dat alles in Nederland op een of andere manier vanuit beleid en bestuur onder controle lijkt te moeten worden gehouden. Het is een roep om vrijheid, ruimte voor eigen initiatief, zelforganisatie en eigen verantwoordelijkheid.

4. Overeenstemming over het proces

Er is duidelijkheid en overeenstemming bij alle partijen (zowel intern als extern) over de rol en de inbreng van de deelnemers en over hun belangen en positie in het proces. Zoals over de wijze van informatievoorziening, frequentie van vergaderingen, start en einde van een proces, beslismomenten, de wijze van omgaan met elkaar, met de uitkomsten, wijze van communicatie, vorm(en) van interactief proces, et cetera.

5. Verwachtingsmanagement

Wederzijdse verwachtingen en grenzen zijn voor alle betrokkenen helder. Niet alleen bij de start van een proces, maar tijdens alle fasen van een proces.

6. Openheid

Samenspraak vereist openheid. Deelnemende partijen zijn in staat en hebben de bereidheid om in alle openheid te communiceren (o.a. over belangen, positie, agenda en doelen). Alleen goed geïnformeerde deelnemers zijn goede gesprekspartners naar elkaar toe en nodigen actief tegengeluid uit. Betrokkenen moeten goede informatie hebben om initiatieven te starten en voor hun belangen op te kunnen komen; beleidsmakers moeten deze partijen kennen om hen te kunnen betrekken. Er moeten afspraken komen over hoe om te gaan met de informatie tijdens het proces.

7. Beschikbare middelen (tijd, geld en personeel)

Elk interactief proces kent een kostenplaatje. Naast de inzet van medewerkers is er ook sprake van kosten voor organisatie en communicatie. Daarvoor is budget nodig.

8. Investeren in binding tussen en met partijen

De aanzet tot vernieuwing vereist dat er ook aandacht is voor belemmerende structuren en systemen, van de overheid en van andere partijen. De complexiteit van de samenleving vereist dat er rugdekking geboden wordt en de gekozen beleidslijn over meerdere jaren consistent wordt vastgehouden. Dat betekent dat partijen op gepaste afstand volgen, ruimte bieden en loslaten, en nabij zijn als dat nodig is. We noemen dit ook wel 'doe-democratie'. De stap naar 'doe-democratie' kan worden ondersteund door te investeren in andere vormen van binding tussen en met partijen. Hierbij is het van belang alle kanalen voor burgerbetrokkenheid te benutten. Maatschappelijke instellingen functioneren als kanalen voor betrokkenheid in de alledaagse leefomgeving. Daarnaast bouwt een 'doe-democratie' ook op informele verbindingen.